

39ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΥΡΓΑΣΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

**ΤΟ TRAFFICKING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΣΗΜΕΡΑ**

ΑΙΤΙΑ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ- ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΤΜΗΜΑ Α5

ΣΧ.ΕΤΟΣ 2013-2014

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Την Ερευνητική Εργασία ακπόνησαν οι μαθητές του τμήματος Α4 του 39ου ΓΕΛ Αθηνών:
(με αλφαβητική σειρά)

Παπαλάμπρου	Μαρία Ευμορφία
Παραδείσης	Γεώργιος
Παρασκάκη	Ευδοκία
Παρτσινέβελου	Ελένη Ζωή
Πέτρου	Πέτρος
Πιερράκος	Βασίλειος
Πλήτσα	Βασιλική
Πολυζοπούλου	Πολυξένη
Ποντγκούρσκι	Άρθουρ
Πουρνάρας	Χαράλαμπος
Ραμίλο	Ράιαν
Ράτσικα	Αντιγόνη
	Τετιάνα
Ράτσικα	Ρομανιβνα
Ρέτζου	Άννα
Ροζάκου	Ελένη
Ρούσος	Αχιλλεύς
Σαλμά	Αικατερίνη
Σαλτού	Αγγελική

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ	5
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	7
1.1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ.....	7
1.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	7
1.3. Αναφορά στο πρόβλημα	9
1.4. Η καθημερινότητα των θυμάτων	10
1.5. Ο κύριος λόγος ύπαρξης του φαινομένου	11
1.6. Trafficking, μετανάστευση και συναίνεση	12
1.7. Μέτρα αντιμετώπισης: καταστολή του εγκλήματος και προστασία των θυμάτων.....	14
1.8. Νομικό καθεστώς	15
2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	17
3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	17

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε με την επίβλεψη της κ/ας Γεωργίας Βαλωμένου και εντάσσεται στα πλαίσια του μαθήματος «Ερευνητική Εργασία» της Ά Λυκείου .

Στην εισαγωγή αναφέρεται ο προβληματισμός μας περί του θέματος αρχικά, το «θεωρητικό μέρος», το «ερευνητικό μέρος», καθώς και ο σκοπός της δημιουργίας της εργασίας, που εκπληρώσαμε επιτυχώς. Εν συντομία...

το «**θεωρητικό μέρος**» περιλαμβάνει:

- ✚ Την σημασία του ορισμού «**trafficking**».
- ✚ Γενική **αναφορά στο θέμα** από αξιόπιστες πηγές.
- ✚ Τις **επιπτώσεις** που αποφέρει σε μία κοινωνία.
- ✚ **Ποιούς επηρεάζει**.

Ενώ το «**ερευνητικό μέρος**», αποτελείται από:

- ✚ Το **υλικό δίο** πολύ ενδιαφερουσών **συνεντεύξεων** που πραγματοποιήσαμε στο σχολείο μας με την πολύτιμη βοήθεια της κυρίας Μαρινίκης Αλεβιζοπούλου, δημοσιογράφου, και της κυρίας Πόπης Μέλίου, εκπροσώπου της Πρωτοβουλίας Αλληλεγγύης Οροθετικών Γυναικών.
- ✚ Τα **αποτελέσματα** της **δημοσκόπησης** που πραγματοποιήσαμε στα πλαίσια του σχολικού μας περιβάλλοντος.

Για τη συμβολή τους στη διεκπεραίωσή της, **ευχαριστούμε θερμά την** -καθηγήτριά μας **κα Γεωργία Βαλωμένου**, που μας συμβούλευε για κάθε μας βήμα και μας βοηθούσε να πραγματοποιήσουμε τα σχέδιά μας, ώστε να φέρουμε εις πέρας την εργασία μας. Επίσης, ευχαριστούμε **τις κυρίες Μ.Αλεβιζοπούλου και Π.Μέλίου** για την απόλυτη συνεργασία τους και για τις πληροφορίες που μας έδωσαν απλόχερα, καθώς και όλους **τους συμμαθητές** μας, που μας στήριξαν με τη συμμετοχή τους στη δημοσκόπηση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Τα εντυπωσιακά υψηλά ποσοστά των θυμάτων του λεγόμενου trafficking, που μας ανησύχησαν, όπως και η παρατήρηση συμπτωμάτων του trafficking σε πολλούς ανθρώπους του ευρύτερου περιβάλλοντός μας, μας κινητοποίησαν στο να αναλάβουμε μία έρευνα ως τμήμα με αφορμή το μάθημα του «project» που περιλαμβάνεται για την τάξη μας. Με κέντρο τους λόγους ύπαρξής του, τις επιπτώσεις που επιφέρει στην κοινωνία μας, όπως και τις συνέπειες στη ζωή των βασανισμένων αυτών ανθρώπων, ξεκινήσαμε με δυναμικότητα και δέος, με αποτέλεσμα να καταλήξουμε επιτυχώς στην παρούσα εργασία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Με αφορμή, λοιπόν, τα αναγραφόμενα, αποφασίσαμε στο μάθημα του project, να συντάξουμε το παρόν, με σκοπό να κινητοποιήσουμε κι άλλους ανθρώπους. Ξεκινήσαμε με μία έρευνα περί αυτού, ως προς το θεωρητικό μέρος της εργασίας μας, καθώς προσπαθήσαμε να καταγράψουμε συμφέροντες και όσο πρωτοποριακούς τρόπους μπορούμε, προς την αντιμετώπιση του φαινομένου. Από τις πρώτες πληροφορίες που βρήκαμε, μείναμε άναυδοι από τις τραγικές συνέπειες του φαινομένου, την αβάστακτη ζωή των θυμάτων, την παράνοια και τους εγκληματίες, όπως και την ανησυχητικά υψηλή «πελατεία» που έχουν αυτά τα κυκλώματα. Ωστόσο, επεκταθήκαμε σε μία έρευνα-δημοσκόπηση σε σχέση με τις απόψεις των συμμαθητών μας για αυτό το απαράδεκτο πρόβλημα, που μαστιίζει όλο τον κόσμο. Στην αναζήτηση αυτή, ανακαλύψαμε πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις και αντιλήψεις, τις οποίες θα μοιραστούμε μαζί σας στη συνέχεια.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Να μπορέσουμε να διευρύνουμε τους ορίζοντές σας και να προσπαθήσουμε να σας ενθαρρύνουμε να ασχοληθείτε δημιουργικά με τα κοινά, καθώς το πρόβλημα αυτό πλήττει και την χώρα μας. Μέσα από την εργασία μας, θα σας ταξιδέψουμε στον κόσμο του πόνου και της αδικίας, της αλητείας και του υπόκοσμου. Περιμένουμε από εσάς, αφού γνωρίσετε τις ανησυχίες και την κατάντια αυτών των ανθρώπων, να αναγνωρίσετε την ιδιαιτερότητα του προβλήματος και την αναγκαιότητα της αποκατάστασης του ήθους του πολιτισμού και της αξιοπρέπειάς μας ως χώρα. Όπως και την υποχρέωση που έχουμε απέναντι σε αυτά τα κακομεταχειρισμένα, υποτιμημένα, αγανακτισμένα πλάσματα, που είναι θύματα ορισμένων κακόβουλων, άμυαλων και ανάξιων προσώπων, προς αποκατάσταση της δικαιοσύνης, εν λόγω εκείνων, που με την απάνθρωπη ωστόσο συμπεριφορά τους, καταπατούν τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και προσβάλλουν την χώρα μας. Μερικοί από εσάς, ίσως να πιστεύουν πως τους είναι δύσκολο να διαβάζουν για τέτοιου είδους καταστάσεις. Παρόλα αυτά όμως, κάτι τόσο σοβαρό, μας θέλει ενωμένους. Μόνο έτσι μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε. Η πραγματικότητα είναι σκληρή. Μα να θυμάστε... ό,τι δεν μας σκοτώνει, μας κάνει πιο

δυνατούς. Αυτό πρέπει να κάνουμε, λοιπόν, κι εμείς τώρα. Να αντικρίσουμε την πραγματικότητα. Μόνο όταν κατανοούμε το πρόβλημα, μπορούμε να το επιλύσουμε. Όταν κρυβόμαστε από φόβο και το παραβλέπουμε,... το πρόβλημα μεγαλώνει... και μας καταπίνει!

1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1.1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Ο όρος «trafficking» είναι ένας αγγλόφωνος όρος που έχει επικρατήσει και καθιερωθεί στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και ανά τον κόσμο για να υποδηλώσει το κοινωνικό φαινόμενο της διεθνικής σωματεμπορίας. Ετυμολογικά κατάγεται από την λέξη “traffic” δηλαδή την διαδικασία της κίνησης. **Με τον όρο trafficking εννοούμε μεταφορικά, την διακίνηση ατόμων από χώρα σε χώρα.**

Ο επίσημος ορισμός του trafficking αντλείται διεθνώς από το «Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την Αποτροπή Καταστολή και τη Τιμωρία της Παράνομης διακίνησης Προσώπων με σκοπό τη Σεξουαλική και Οικονομική Εκμετάλλευση ιδιαίτερα Γυναικών και Παιδιών» και αφορά τη στρατολόγηση, μεταφορά, μετακίνηση, εγκατάσταση, ή παραλαβή προσώπων, μέσω απειλής, ή χρήσης βίας, ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, της απαγωγής, του δόλου, της εξαπάτησης, της κατάχρησης της δύναμης, της κατάχρησης μιας τρωτής ή ευάλωτης θέσης, της προσφοράς ή της αποδοχής οικονομικού ή άλλου οφέλους για την επίτευξη της σύμφωνης γνώμης ενός προσώπου το οποίο ασκεί έλεγχο ή εξουσία επί άλλου προσώπου για το σκοπό της εκμετάλλευσης. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, την εκμετάλλευση της πορνείας ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την εξαναγκαστική εργασία, ή παροχή υπηρεσιών, τη διαμόρφωση συνθηκών σκλαβιάς, ή τη λήψη σωματικών οργάνων. Ο ορισμός αυτός είναι γνωστός ως «Πρωτόκολλο του Palermo» (2000) ή «Πρωτόκολλο του Trafficking».

Το κυρίαρχο σχήμα του Trafficking είναι το εξής: χώρα προέλευσης, χώρα διαμετακόμισης και χώρα υποδοχής.

1.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το διεθνές δίκαιο σχετικά με την εμπορία γυναικών χαρακτηρίζεται από μια μακριά σειρά διεθνών συμβάσεων που δυστυχώς έμειναν ανεφάρμοστες. Ξεκινώντας από το 1904, όταν με την υιοθέτηση της Διεθνούς Συμβάσεως για την Καταστολή του Εμπορίου Λευκής Σαρκός, πρωτοεμφανίζεται σχετικό κείμενο με διεθνή νομική ισχύ. Ιστορικά, η πρώτη θεσμική κίνηση ενάντια στη διεθνική σωματεμπορία προήλθε από την ανησυχία για την «ηθική ακεραιότητα» των λευκών γυναικών και την ανάγκη προστασίας των λευκών γυναικών από τη σωματεμπορία. Η σύμβαση του 1904 εστίαζε στην προστασία των θυμάτων του εμπορίου λευκής σαρκός και όχι στην τιμωρία των δραστών, και αποδείχτηκε αναποτελεσματική. Έτσι, το 1910 υιοθετήθηκε η Διεθνής Συνθήκη για την Καταστολή της Διακίνησης Λευκής Σάρκας, η οποία προέβλεπε την τιμωρία των δραστών, και 13 κράτη την επικύρωσαν και δεσμεύτηκαν να την εφαρμόσουν. Οι παραπάνω διεθνείς συμβάσεις απαγόρευαν συγκεκριμένα μόνο την εμπορία «λευκής σάρκας», δηλαδή λευκών γυναικών, και ως εκ τούτου χρησιμοποιήθηκαν ευρέως από τους πλούσιους ρατσιστές δουλεμπόρους ως επιχείρημα ότι η εμπορία γυναικών από άλλες φυλές για σεξουαλική-οικονομική εκμετάλλευση ήταν νόμιμη.

Στη συνέχεια, οι σχεδιαστές του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών θεώρησαν τη διεθνική σωματεμπορία τόσο σημαντικό θέμα, που συμπεριέλαβαν τη «γενική επίβλεψη της εφαρμογής των συμβάσεων σχετικά με τη διακίνηση γυναικών και παιδιών» μέσα στα πλαίσια της εντολής της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ). Υπό την αιγίδα λοιπόν της ΚτΕ υπογράφηκε το 1921 η Σύμβαση για την Καταστολή της Διακίνησης Γυναικών και Παιδιών, που καλούσε τα κράτη-μέλη στη δίωξη ατόμων που διακινούσαν παιδιά, στη χορήγηση αδειών σε γραφεία εξεύρεσης εργασίας και στη προστασία γυναικών και παιδιών που μετακινούνταν ως μετανάστες, και το 1933 η

Σύμβαση για την Καταστολή της Διακίνησης Ενήλικων Γυναικών, που υποχρέωνε τα κράτη-μέλη να διώκουν και να τιμωρούν άτομα που διακινούσαν γυναίκες, άσχετα με το αν η γυναίκα είχε εκφράσει τη συγκατάθεσή της ή όχι. Η αντικατάσταση του όρου «εμπόριο λευκής σαρκός» με τον όρο «διακίνηση γυναικών» απλά λειτούργησε στο να ξεχωρίσει η διεθνική σωματεμπορία από την εγχώρια πορνεία και να εστιάσει το ενδιαφέρον στα διεθνή δίκτυα. Έτσι, η διεθνική διακίνηση γυναικών για σεξουαλική εκμετάλλευση θεωρήθηκε παράνομη, χωρίς όμως να συζητηθούν οι συνθήκες δουλείας και η συνεχόμενη εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών στα εγχώρια δίκτυα σωματεμπορίας και πορνείας.

Αυτές οι τέσσερις συμβάσεις σχετικές με την εμπορία/ διακίνηση γυναικών τελικά παγιώθηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) το 1949 στη Συνθήκη για την Καταστολή της Διακίνησης Προσώπων και την Εκμετάλλευση της Πορνείας Άλλων. Η Συνθήκη του 1949 για την Καταστολή της Διακίνησης Προσώπων και την Εκμετάλλευση της Πορνείας Άλλων ακολουθεί τις αρχές του καταργητικού συστήματος, δηλαδή επιδιώκει την ποινικοποίηση των πράξεων που σχετίζονται με την πορνεία, την εκμετάλλευση της εκδιδόμενης από τρίτους, αλλά όχι την ποινικοποίηση της πορνείας. Η Συνθήκη του 1949 δεν αποδείχθηκε αποτελεσματική για την προστασία των θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας αλλά ούτε και για την καταστολή της διεθνικής σωματεμπορίας, και επίσης δεν υιοθετεί προσέγγιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Συνθήκη δεν αντιμετωπίζει τις γυναίκες ως ανεξάρτητες οντότητες με ελεύθερη βούληση και δικαιώματα, αλλά ως αντικείμενα, ευάλωτα πλάσματα που χρειάζονται προστασία από «τα κακά της πορνείας». Κατά συνέπεια, η Συνθήκη του 1949 δεν προβλέπει μέτρα προστασίας ή αρωγής για τις παραβιάσεις ατομικών δικαιωμάτων που υπόκεινται οι γυναίκες κατά τη διακίνησή τους, γιατί δεν τις αναγνωρίζει ως υποκείμενα. Επίσης, η Συνθήκη του 1949, που δεν ορίζει το έγκλημα της διακίνησης προσώπων, εστιάζει αποκλειστικά στη διακίνηση προσώπων για πορνεία και έτσι εξομοιώνει τη διακίνηση προσώπων με την εκμετάλλευση της πορνείας άλλων. Αν και η Συνθήκη υποχρεώνει τα κράτη-μέλη να υιοθετήσουν απροσδιόριστα κοινωνικά, ιατρικά και νομικά μέτρα για την κατάργηση της πορνείας και την επανένταξη των γυναικών, να ανακαλέσουν τυχόν νομοθεσία για εγγραφή εκδιδομένων, και να συνεισφέρουν σε μια διεθνή συνεργασία, δεν αναφέρεται καθόλου στα αίτια ή στις καταστάσεις που υποβοηθούν τη διεθνική σωματεμπορία. Η Συνθήκη του 1949 δεν απαγορεύει την πορνεία, αλλά δεν απαγορεύει και τη δίωξη των εκδιδομένων γυναικών. Μάλιστα, επιτρέπει και συνιστά την απέλαση θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας και αφήνει το θέμα αυτό στον διακανονισμό των εσωτερικών νόμων του κάθε

κράτους-μέλους. Η Συνθήκη του 1949 για την Καταστολή της Διακίνησης Προσώπων και την Εκμετάλλευση της Πορνείας Άλλων επικυρώθηκε από 73 χώρες μοναχά και έχει εξαιρετικά χαλαρούς μηχανισμούς εφαρμογής, αφού δεν προβλέπει τη δημιουργία κάποιου ανεξάρτητου οργάνου (όπως μια σχετική επιτροπή), που να είναι επιφορτισμένο με το έργο του ελέγχου της εφαρμογής της Συνθήκης. Θεωρητικά, η Συνθήκη προβλέπει την υποχρέωση των κρατών-μελών να υποβάλλουν έκθεση στον Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. κάθε χρόνο, σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης σε εθνικό επίπεδο. Στην πραγματικότητα όμως, λιγότερο από τα μισά 73 κράτη- μέλη υποβάλλουν εκθέσεις. Από το 1974, η Ομάδα Εργασίας για τις Σύγχρονες Μορφές Δουλείας, με εντολή από την Υπο-Επιτροπή για την Πρόληψη των Διακρίσεων και την Προστασία των Μειονοτήτων (του ECOSOC), έχει τη δυνατότητα να εξετάζει τις εθνικές εκθέσεις των κρατών- μελών σχετικά με τη διεθνική σωματεμπορία, χωρίς όμως να έχει εντολή για περαιτέρω δράση σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης

1.3. Αναφορά στο πρόβλημα

Η σύγχρονη μορφή δουλείας που στηρίζεται στην παράνομη μετακίνηση ανθρώπων· γυναικών, νεαρών κοριτσιών και μικρών παιδιών με σκοπό την εκμετάλλευσή τους. Αποτελεί σήμερα την πιο κερδοφόρα παράνομη και εγκληματική επιχείρηση παγκοσμίως, μετά την διακίνηση ναρκωτικών καθώς και το παράνομο εμπόριο όπλων. Τα θύματά του, υπολογίζονται ετησίως σε πάνω από 2,5 εκατομμύρια και εξαναγκάζονται να υπάρχουν και να εργάζονται υπό άθλιες και απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης. Αναγκάζονται να υφίστανται κάθε είδους κακοποίηση, από τις οποίες, στο ζενίθ της βρίσκεται η σεξουαλική. Γεγονός μετανάστευσής τους, μπορούν να υπάρξουν εύκολα θύματα των κακόβουλων, κακοποιών στοιχείων, που απλώνουν τα πλοκάμια τους προς κάθε κατεύθυνση για να αρπάξουν την λεία τους.

Την κατάσταση επιβαρύνει το γεγονός, πως δεν υπάρχει νομοθεσία προς τους εμπόρους του φαινομένου. Επιπλέον, σύμμαχοί του βρίσκονται και η τρομερή ανεπαρκής προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ανεπάρκεια των τρόπων επαγρύπνησης και καταστολής του φαινομένου. Όλα τα αναγραφόμενα, αποτελούν τους πολλαπλούς λόγους άνησης του λεγόμενου trafficking.

Αξιοσημείωτη είναι η αναίσθητη συμπεριφορά κάποιων κρατών, όπου το παρόν πρόβλημα δεν θεωρείται καν έγκλημα. Εξοργιστικό είναι, πως στο πρόβλημα προστίθεται η επιβολή θεαματικά κατώτερων ποινών στους εμπόρους των ανθρώπων, σε σχέση με τους εμπόρους ναρκωτικών.

Περισσότεροι από 20 εκ. άνθρωποι παγκοσμίως, ακόμη και παιδιά, υποτάσσονται στην εξαναγκαστική δουλεία. Εκείνοι που εκμεταλλεύονται τα θύματα, τα καθιστούν δέσμια της δουλείας με αφορμή την αποπληρωμή ενός, ασήμαντου συνήθως κόστους, δανείου, για πολλά χρόνια. Σε χαμηλού βιοτικού επιπέδου χώρες, το θύμα, από την στιγμή που θα πωληθεί, επιβαρύνεται με τα έξοδα του «ιδιοκτήτη» για την μετακίνησή του, την πληρωμή του ατόμου από το οποίο αγοράστηκε (γονείς, συγγενείς...), όπως και το ποσό που κατεβλήθη στις αρχές, προς παροχή προστασίας. Αυτό το χρέος καλείται να ξεπληρώσει με την συστηματική

εργασία του στα αστικά συνήθως κέντρα, όπου υπάρχει μεγαλύτερη συγκέντρωση οίκων ανοχής, και που όταν τελικά το ξεπληρώσει, τότε ο ιδιοκτήτης το πουλάει και το καθιστά δέσμιο σε κάποιον άλλο.

Κάθε χρόνο, εκατομμύρια άντρες, γυναίκες και παιδιά διακινούνται σε συνθήκες που ισοδυναμούν με σύγχρονη δουλεία. Ανάμεσά τους εκατοντάδες χιλιάδες γυναίκες και κορίτσια παρασύρονται, εξαπατώνται ή εξαναγκάζονται στην πορνεία και σε άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Παρά τις αυξανόμενες προσπάθειες για την καταπολέμησή του, το trafficking με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση εξακολουθεί να υπάρχει και μάλιστα να λαμβάνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Αν και τα στατιστικά στοιχεία σε σχέση με τον αριθμό των γυναικών που διακινούνται ανά τον κόσμο δεν είναι ενημερωμένα, οι ειδικοί εκτιμούν ότι είναι αυξανόμενος, ενώ το ίδιο ισχύει και για τα κέρδη των διακινητών. Επιπλέον, η διακίνηση και εμπορία διαπράττεται σχεδόν αποκλειστικά από διεθνή κυκλώματα οργανωμένου εγκλήματος, τα οποία συνεργάζονται πολλές φορές «επιτυχώς» με τις δικτικές αρχές.

Το trafficking δε συνεπάγεται απαραίτητα και πέρασμα συνόρων, αλλά τα θύματα μπορεί και να διακινούνται μέσα στα όρια μιας χώρας. Οι δρόμοι και οι τρόποι του αλλάζουν αδιάκοπα. Το κυρίαρχο σχήμα όμως εξακολουθεί να είναι το εξής: χώρα προέλευσης, χώρα transit και χώρα υποδοχής. Οι δρόμοι του trafficking ταυτίζονται συχνά με τους δρόμους της μετανάστευσης. Αυτές, όπως καταλαβαίνουμε, είναι χώρες φτωχές και αναπτυσσόμενες.

Οι διακινητές χρησιμοποιούν πολλές μεθόδους για τη μεταφορά των θυμάτων. Πολλές γυναίκες εισέρχονται νόμιμα στις χώρες υποδοχής, με τουριστικές ή φοιτητικές θεωρήσεις εισόδου (visas), ή με άδεια παραμονής και εργασίας ως καλλιτέχνιδες. Συχνότερα οι γυναίκες εισέρχονται παράνομα ή με πλαστά έγγραφα, με την ανοχή ή και τη συνέργια των δικτικών αρχών.

1.4. Η καθημερινότητα των θυμάτων

Τα θύματα, δέχονται ασταμάτητα ψυχολογική, επιπλέον, βία, καθώς ασκείται επάνω τους και καθεστώς εκφοβισμού. Σε σπάνιες περιπτώσεις τα θύματα καταφεύγουν στην φυγή, λόγω των απάνθρωπων ποινών που αργότερα υφίστανται, όπως και λόγω της άγνοιας της γλώσσας και τον φόβο της πιθανής, αναπόφευκτης σύλληψής τους από τις τοπικές αρχές. Υφίστανται στην αδιάκοπη λήψη αντισυλληπτικών χαπιών, ώστε ποτέ να μην διακόπτουν την εργασία τους, παρά μόνο τις πρώτες ημέρες της εμμήνου ρύσεως, ενώ οι ανήλικοι, υποχρεώνονται στη λήψη ορμονών. Δεν μπορούν να αρνηθούν κάποιο πελάτη, ούτε τις σεξουαλικές διαστροφές του, καθώς και να απαιτήσουν τη χρήση προφυλακτικού. Σε περίπτωση ύπαρξης, ανεπιθύμητης των εμπορών εγκυμοσύνης, είτε υποβάλλονται σε εκτρώσεις, είτε στην πώληση των μωρών.

Σε πληθώρα ωστόσο θυμάτων, ανήκουν εκείνα που βρίσκονται υπό την επήρεια ψυχοτρόπων, ναρκωτικών ουσιών ή και αλκοόλ και αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας τόσο σωματικής, όσο και ψυχικής. Και αυτό, επειδή το γεγονός, τα καθιστά εξαιρετικά ευάλωτα και εύκολα

εκμεταλλεύσιμα. Μόνο τους δικαίωμα..., η δημιουργία προσωπικής σχέσης με κάποιον πελάτη. Και αυτό..., λόγω του ότι συχνά το πρόσωπο εκείνο, παίζει τον ρόλο του προστάτη και είναι γνωστό του «αφεντικού», ενώ η κοπέλα αρχίζει να πιστεύει πως έχει πλέον μία πιο φυσιολογική ζωή, που μέσω αυτής της πλεκτάνης, το «αφεντικό» μπορεί πλέον να την χειραγωγεί και να την ελέγχει. Για τον ίδιο λόγο, ίσως της δοθεί και κάποιο χρηματικό ποσό, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχεί με το πολλαπλάσιο κέρδος του «αφεντικού».

Σε αρκετές χώρες, στις οποίες είναι έντονο το σύστημα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης, το χρέος κληρονομείται από γενιά σε γενιά και το άτομο είναι υποχρεωμένο να δουλεύει έως και 18 ώρες ημερησίως σε σπίτια, αγρούς, εργοστάσια, βιομηχανίες, βιοτεχνίες, υπό συνθήκες φυλάκισης. Μια γυναίκα μπορεί να είναι υποδουλωμένη σε έναν μόνο άντρα, ο οποίος την έχει αγοράσει από διακινητές και την εκδίδει. Υψηλότατα ποσοστά παρατηρούνται στην κακοποίηση των γυναικών που ζουν, υπό την ίδια κατοικία με τον εκμεταλλευτή-κακοποιητή τους ή και μαζί με την οικογένειά του. Ειδικά, μια κοπέλα ενδέχεται να εκμεταλλεύεται σε κάποιο νυχτερινό μαγαζί, όπου την ωθούν στην πορνεία. Σύγχρονη, δημοφιλή τάση της οποίας, όπως και της πορνογραφίας, συμβαίνει να είναι η παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών και η μεταφορά σεξουαλικών σκηνών και ερωτικών περιπτώσεων, μέσω του διαδικτύου.

Στο σημείο αυτό, άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως ο θεσμός της υποχρεωτικής εργασίας και της δουλειάς, αποτελεί πρόσφορο έδαφος στο σύστημα της παραοικονομίας, που αποφέρει μεγάλο μέρος των κερδών, της παγκόσμιας οικονομίας. Επίσης, η ελληνική νομοθεσία τιμωρεί των πελάτη με ποινή φυλάκισης έως και 6 μήνες, αρκεί να αποδειχθεί η γνώση του δράστη σε σχέση με την πραγματική κατάσταση του θυματος.

1.5. Ο κύριος λόγος ύπαρξης του φαινομένου

Παρόλα τα αναγραφόμενα, ως κύριος λόγος ύπαρξης αυτού του εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, βρίσκεται η υψηλή ύπαρξη πρόθυμης πελατείας. Κάτι το οποίο οφείλεται στο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων αυτών. Γιατί, εάν οι άνθρωποι αυτοί ήταν μορφωμένοι, με προσωπικότητα και αξιοπρέπεια πρώτα όλων στον εαυτό τους, εκείνοι που εκμεταλλεύονται τα ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας με τον χυδαιότερο και τον πιο απάνθρωπο τρόπο, δεν θα είχαν κανένα κίνητρο για να στήνουν τις παγίδες τους. Το trafficking υπάρχει, επειδή υπάρχουν άνθρωποι που δεν σέβονται την ανθρώπινη ύπαρξη και που δεν διστάζουν να καταπατούν τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα για προσωπικό τους όφελος.

Συν τοις άλλοις, λόγω της ελλιπούς μέχρι στιγμής διακρατικής συνεργασίας και συντονισμού ενεργειών για την καταστολή του φαινομένου, καθώς και της έλλειψης πολιτικών που να αντιμάχονται την εμπορία των ανθρώπων. Το trafficking είναι ένα έγκλημα που μόνο όλοι μαζί μπορούμε να αντιμετωπίσουμε. Κανένας πολιτισμένος και συνειδητοποιημένος άνθρωπος δεν

μπορεί να μείνει αμέτοχος σε αυτόν τον αγώνα, δεν μπορεί να ανεχθεί αυτή την απάνθρωπη εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Τέλος, πολλά έχουν ειπωθεί για την ευθύνη του χρήστη υπηρεσιών αναγκαστικής πορνείας και τη συνεισφορά του στη συντήρηση των κυκλωμάτων εκμετάλλευσης. Σε αυτό το σημείο ενδιαφέροντα είναι τα στοιχεία που αφορούν τη χώρα μας, όπου σήμερα βρίσκονται περίπου 20.000 αναγκαστικά εκδιδόμενες γυναίκες και όπου το ένα τρίτο των σεξουαλικά ενεργών Ελλήνων ανδρών να κάνουν χρήση αυτών των υπηρεσιών.

Η μεγάλη ζήτηση των πορνικών υπηρεσιών μας βάζει σε σκέψεις για την εικόνα της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία. Αφενός, στις ανεπτυγμένες τουλάχιστον χώρες, τα δικαιώματα της γυναίκας αναγνωρίζονται και γίνονται ως ένα βαθμό σεβαστά στην πράξη. Το πρότυπο της γυναίκας υποδουλωμένης στον άντρα έχει σχεδόν εκλείψει.

Στις ίδιες, όμως, χώρες, οι οποίες είναι χώρες υποδοχής θυμάτων διακίνησης, η ύπαρξη μιας ομάδας γυναικών που χρησιμοποιούνται ως αντικείμενα και δεν έχουν κανένα δικαίωμα αναπληρώνει αυτόν τον παλιό γυναικείο ρόλο και δεν ενοχλεί κανέναν. Θεωρείται μάλιστα και επιθυμητή από πολλούς - άντρες - ως «δυνατότητα εκτόνωσης του ανδρικού πληθυσμού». Ίσως δεν είναι τυχαίο ότι αυτός ο ρόλος επιφυλάσσεται πλέον στις αλλοδαπές, πράγμα το οποίο φανερώνει επίσης πολλά και για την εικόνα του ξένου στη σύγχρονη κοινωνία.

Προτάσεις έχουν γίνει για την ποινικοποίηση της συμπεριφοράς του χρήστη υπηρεσιών αναγκαστικής πορνείας - και είναι αλήθεια ότι οι περισσότεροι πελάτες, ιδίως στις κλειστές κοινωνίες, είναι σε θέση να γνωρίζουν σε ποιες συνθήκες εκδίδονται οι αλλοδαπές γυναίκες - γιατί αυτός είναι ο τελευταίος κρίκος της αλυσίδας εκμετάλλευσης, ασκεί ο ίδιος βία στο θύμα και τροφοδοτεί τα κυκλώματα εμπορίας και διακίνησης.

Πέρα από τη συμβολική της αξία, η ποινικοποίηση της χρήσης υπηρεσιών θα αποθαρρύνει ενδεχομένως τους επίδοξους πελάτες και θα οδηγήσει στην αποδυνάμωση των κυκλωμάτων διακίνησης. Μείωση της ζήτησης, όμως, θα σημειωθεί μόνο με την αλλαγή της νοοτροπίας και μάλλον ο δρόμος αυτός παραμένει ακόμα αρκετά μακρύς.

επίσης είναι, πως σε πολλές περιπτώσεις καταλήγουν δότες των οργάνων τους παρά τη θέλησή τους, μετά από την οποία οδυνηρή περιπέτεια αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στη ζωή, ενώ συχνά παρατηρείται να τα καθιστά σε αναπόφευκτη αναπηρία.

1.6. Trafficking, μετανάστευση και συναίνεση

Δε μπορεί κανείς να μιλήσει για το trafficking χωρίς να εξετάσει τη σχέση του με τη μετανάστευση και ιδιαίτερα - σχετικά με τις γυναίκες - την ολοένα αυξανόμενη «γυναικεία» μετανάστευση. Η παράνομη διακίνηση είναι και αυτή μια μορφή μετακίνησης, εκείνο όμως που αλλάζει σε σχέση με τη μετανάστευση είναι η έλλειψη συναίνεσης του μετακινούμενου.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες όπου οι οικονομικές συνθήκες είναι δύσκολες, οι ευκαιρίες για τις γυναίκες είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Έτσι, η αναζήτηση δουλειάς σε μια άλλη χώρα καθίσταται απαραίτητη για την επιβίωση όχι μόνο της επίδοξης μετανάστριας αλλά και της οικογένειάς της. Σε αυτό το πλαίσιο, το να αποτρέψει μια οικογένεια το κορίτσι από τη μετανάστευση αποτελεί πλέον πολυτέλεια.

Οι διακινητές εμφανίζονται ως καλοθελητές προκειμένου να διευκολύνουν τη μετακίνηση των επίδοξων μεταναστριών. Βάζουν αγγελίες για δουλειές σε μια άλλη περιοχή ή μια άλλη χώρα, στις οποίες πολλές κοπέλες ανταποκρίνονται, ελπίζοντας να βρουν μια δουλειά που θα τους εξασφαλίσει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

Σε αυτό το σημείο ανακύπτει και το κρίσιμο ζήτημα της συναίνεσης του μετακινούμενου. Όπως είδαμε παραπάνω, trafficking με συναίνεση του θύματος δε νοείται. Έτσι, πολλοί αναρωτιούνται: οι γυναίκες αυτές δεν επιδίωκαν να βγουν από τη χώρα τους; Δε γνώριζαν άραγε ότι θα εισέλθουν παράνομα σε μια άλλη χώρα; Και τέλος, δεν ήξεραν, ή τουλάχιστον δεν υποψιάζονταν ότι θα εργαστούν στην αγορά του σεξ; Δεν είχαν κατά ένα τρόπο συναίνεσει σε αυτό;

Σύμφωνα με έρευνες που έχουν γίνει, ορισμένες από τις διακινούμενες γυναίκες δεν έχουν απολύτως καμία ιδέα πού πηγαίνουν και τι είδους δουλειά θα κάνουν. Μία δεύτερη κατηγορία γυναικών υποψιάζεται ότι προορίζεται για την αγορά του σεξ και τελικά εξαναγκάζεται να εισέλθει εκεί, χωρίς να έχει προηγουμένως συμφωνήσει, γιατί δεν έχει άλλη επιλογή. Μια τρίτη κατηγορία γνωρίζει τι δουλειά θα κάνει, αλλά δε γνωρίζει επακριβώς τις συνθήκες. Σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις δε μπορούμε να μιλήσουμε για συναίνεση του θύματος.

Γιατί ακόμα κι αν δεχτούμε ότι η γυναίκα συμφώνησε να μεταναστεύσει, να εισέλθει και να εργαστεί παράνομα σε μια χώρα, ακόμα και να εκδοθεί, δε μπορούμε να ισχυριστούμε ότι συναίνεσε στις συνθήκες δουλειάς στις οποίες ζει - συχνότατα και υλικά άθλιες - , στην εξαντλητική εκπόρνευσή της, στην απόλυτη οικονομική εξάρτηση από τον εκμεταλλευτή της, στη στέρηση της ελευθερίας της κυκλοφορίας και στη μεταχείρισή της ως αντικειμένου συνεχών αγοραπωλησιών και μετακινήσεων.

Όταν τελικά οι γυναίκες μάθουν σε ποια ακριβώς κατάσταση έχουν περιέλθει και θα συνεχίσουν να βρίσκονται, δε μπορούν να ξεφύγουν από τον κύκλο εκμετάλλευσης: η βία ή οι απειλές βίας είναι το συχνότερο μέσο που χρησιμοποιούν οι διακινητές για να κρατήσουν τις διακινούμενες γυναίκες υποδουλωμένες. Ιδιαίτερα ο βιασμός και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας χρησιμοποιούνται για να τις κάμψουν σωματικά, συναισθηματικά και ηθικά και να επιτύχουν την εξαναγκαστική συμμόρφωσή τους. Δε μπορεί συνεπώς να συναχθεί μεταγενέστερη συναίνεση των θυμάτων.

Σε περίπτωση βέβαια που υπάρχουν γυναίκες οι οποίες εν πλήρη συνειδήσει αποφασίζουν να μεταναστεύσουν σε μια χώρα με σκοπό να εκδοθούν, έχουν απόλυτο έλεγχο των εσόδων τους

και απολαμβάνουν της ελευθερίας της κυκλοφορίας, δεν πρόκειται για θύματα trafficking. Ενδεχομένως, λοιπόν, σε μια χώρα όπου η πορνεία αναγνωρίζεται ως επάγγελμα, ρυθμίζεται και ελέγχεται, και όπου ο μεταναστευτικός νόμος προβλέπει την είσοδο αλλοδαπών στη χώρα για εργασία, η παραχώρηση αδειών παραμονής και εργασίας σε αλλοδαπούς και αλλοδαπές με άδεια εργασίας ως εκδιδόμενα πρόσωπα να μείνουν σημαντικά την παράνομη διακίνηση προσώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, αφού θα περιόριζε το ρόλο των μεσαζόντων. Αν δε ο ίδιος μεταναστευτικός νόμος - και ο τρόπος που εφαρμόζεται - τους επιτρέπει να εισέλθουν σε αυτή τη χώρα και να ασκήσουν σε αξιοπρεπείς συνθήκες ένα άλλο επάγγελμα, πόσες τελικά γυναίκες θα αποφάσιζαν να μεταναστεύσουν για να εκδοθούν;

Η σχέση του trafficking με τη μεταναστευτική πολιτική των χωρών υποδοχής είναι λοιπόν άμεση. Οι σκληροί μεταναστευτικοί νόμοι ευνοούν το ρόλο των μεσαζόντων που βοηθούν την καταπάτηση τους και θέτουν συχνά τις ευάλωτες κατηγορίες των υποψήφιων μεταναστών σε ακόμα δυσχερέστερη θέση.

1.7. Μέτρα αντιμετώπισης: καταστολή του εγκλήματος και προστασία των θυμάτων

Επιπλέον, οι ίδιοι οι μεταναστευτικοί νόμοι αποτελούν ένα μέσο πίεσης στα χέρια των διακινητών για τον εξαναγκασμό των διακινούμενων γυναικών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα θύματα του trafficking είναι αλλοδαπές που βρίσκονται παράνομα στη χώρα υποδοχής, ενώ τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα, αν έχουν, βρίσκονται στην κατοχή των εκμεταλλευτών τους.

Οι μεταναστευτικοί νόμοι δεν προβλέπουν εξαιρέσεις για τις παράνομες αλλοδαπές που είναι θύματα trafficking. Τα θύματα, όταν εντοπίζονται, συλλαμβάνονται, κρατούνται και απελαύνονται, χωρίς να τους παρασχεθεί οποιαδήποτε νομική, ψυχολογική, ιατρική ή υλική στήριξη. Ακόμα σπανιότερα υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που να προβλέπει τη δυνατότητα παραμονής τους στη χώρα υποδοχής. Συνεπώς, τα θύματα διακίνησης δε ζητούν τη βοήθεια της αστυνομίας από φόβο μη συλληφθούν, κρατηθούν και απελαθούν. Έτσι, αναπαράγεται ο κύκλος εκμετάλλευσης τους, αποκλείεται η δυνατότητα καταγγελίας και δυσχεραίνεται η εξάρθρωση των κυκλωμάτων από τις διωκτικές αρχές.

Μια σύμφωνη με τις Διεθνείς Συμβάσεις αλλά και παράλληλα αποτελεσματική νομοθεσία για την καταπολέμηση του trafficking πρέπει να συνδυάζει την κατασταλτική προσέγγιση με αυτήν της προστασίας των δικαιωμάτων των θυμάτων. Άμεση είναι κατά πρώτον η ανάγκη για ποινικοποίηση του trafficking και μάλιστα κατά τέτοιο τρόπο που να τιμωρούνται όλοι οι συμμετέχοντες στη αλυσίδα της εκμετάλλευσης, από τον πρώτο που προσέγγισε το θύμα μέχρι τον τελευταίο «αποδέκτη» του θύματος, συνοδευόμενη από την απαραίτητη δράση από την πλευρά των διωκτικών οργάνων για την εφαρμογή της νομοθεσίας και την εξάρθρωση των κυκλωμάτων διακίνησης.

Εδώ φυσικά προκύπτει και η ανάγκη για διεθνή συνεργασία, αλλά και για πάταξη της διαφθοράς στις διωκτικές αρχές. Κατά δεύτερον, το Κράτος έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη την ευάλωτη θέση στην οποία βρίσκεται το θύμα διακίνησης και να δράσει για την άρση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων του.

Επιβάλλεται, λοιπόν, η παροχή αρωγής στα θύματα εμπορίας και διακίνησης - που βγαίνουν από τον κύκλο της εκμετάλλευσης - για τη στέγαση, τη διατροφή, την περίθαλψη και την ψυχολογική υποστήριξή τους, για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους. Παράλληλα, πρέπει να προβλέπεται ο ασφαλής επαναπατρισμός τους με σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους και εφόσον δηλώσουν ρητά ότι τον επιθυμούν.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, το θύμα διακίνησης δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει τα έξοδα του επαναπατρισμού του, ενώ πολλές φορές τα ταξιδιωτικά του έγγραφα βρίσκονται στα χέρια των διακινητών. Τέλος, απαραίτητη κρίνεται η δυνατότητα παραμονής του θύματος στη χώρα υποδοχής, ακόμα και αν αυτό δε βρισκόταν νόμιμα στη χώρα, εφόσον δεν επιθυμεί να επαναπατριστεί. Είναι κατανοητό ότι πολλές φορές το θύμα δε μπορεί να επιστρέψει στη χώρα προέλευσης, είτε γιατί κινδυνεύει να ξαναπέσει στα χέρια των κυκλωμάτων διακίνησης, είτε γιατί θα απορριφθεί από το κοινωνικό σύνολο.

1.8. Νομικό καθεστώς

Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων αντιμετωπίζεται σε δύο επίπεδα αυτό της πρόληψης και της καταστολής του εγκλήματος και αυτό της αρωγής και της προστασίας στα θύματα. Όσον αφορά το πρώτο επίπεδο με τον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα ποινικής δικονομίας τιμωρούνται αυστηρότατα (ορισμένες σε βαθμό κακουργήματος) όλες οι σύγχρονες μορφές παράνομης διακίνησης ανθρώπων, όπως της αφαίρεσης οργάνων του σώματος, της εξαναγκαστικής και απατηλής εκμετάλλευσης της εργασίας προσώπων, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, της στρατολόγησης ανηλίκων για χρησιμοποίηση σε ένοπλες συγκρούσεις, ενώ δίδεται έμφαση ιδιαίτερα στην προστασία ανηλίκων και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (γυναικών αλλοδαπών). Επίσης με ρητή διάταξη νόμου αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας που με την ανάπτυξη του διαδικτύου έχει προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις.

Όσον αφορά το δεύτερο επίπεδο σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία παρέχεται αρωγή, προστασία και μέριμνα στα θύματα των εγκληματικών πράξεων της μαστροπίας, της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας, της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής και του δουλεμπορίου. Συγκεκριμένα προβλέπεται η παροχή προστασίας της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους. Επιπλέον παρέχεται αρωγή για στέγαση, διατροφή, περίθαλψη, ψυχολογική στήριξη, εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα. Ειδικά για τους ανήλικους προβλέπεται η ένταξή τους σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Επίσης με ειδικούς νόμους προβλέπονται τα θέματα της άδειας παραμονής και εργασίας του θύματος εφόσον επιθυμεί να παραμείνει στη χώρα ή του επαναπατρισμού του εφόσον επιλέξει το δεύτερο.

Με βάση το νομικό καθεστώς που ισχύει στη χώρα μας, τα θύματα δικαιούνται συνδρομή και στήριξη αμέσως μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι αποτελούν αντικείμενο εμπορίας ανθρώπων. Η συνδρομή και η στήριξη είναι δυνατόν να παρέχονται μόνο με τη συναίνεση του θύματος κατόπιν πλήρους ενημέρωσής του. Επίσης τα θύματα δικαιούνται ασφαλή στέγη, υλική βοήθεια, ιατρική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένης ψυχολογικής βοήθειας, υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας. Εάν τα θύματα είναι ανήλικα υιοθετείται προσέγγιση με ευαισθησία προς το παιδί. Επιπλέον για το ανήλικο θύμα διορίζονται κηδεμόνας ή αντιπρόσωπος όταν αυτός δεν υπάρχει ή δεν κρίνεται κατάλληλος.

Εκτός από τη συνδρομή και στήριξη που παρέχεται στα θύματα, παρέχεται επίσης και προστασία στα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Υπάρχει η προστασία πριν από την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκεια και μετά από αυτήν.

Όσον αφορά για την προστασία πριν από την ποινική διαδικασία, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων δεν θα πρέπει να διώκονται ποινικά, λόγω της συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες τις οποίες υποχρεώθηκαν να διαπράξουν ως άμεσο αποτέλεσμα του γεγονότος ότι αποτέλεσαν αντικείμενα εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα θύματα όμως προστατεύονται επίσης και κατά τη διάρκεια και μετά από την ποινική διαδικασία, έχοντας πρόσβαση χωρίς καθυστέρηση σε νομικές συμβουλές και σε νομική εκπροσώπηση, οι οποίες παρέχονται δωρεάν εφόσον το θύμα δε διαθέτει επαρκείς οικονομικούς πόρους. Επίσης τα θύματα δικαιούνται να συνοδεύονται από πρόσωπο της επιλογής τους το οποίο μπορεί να τους βοηθήσει να κατανοήσουν ή να γίνουν κατανοητοί από την πρώτη επαφή με αρμόδια αρχή. Για τα ανήλικα θύματα, οι ποινικές διαδικασίες στις οποίες εμπλέκονται πρέπει να διενεργούνται χωρίς την παρουσία κοινού και χωρίς την άμεση παρουσία του ανήλικου, ο οποίος μπορεί να καταθέσει με άλλον τρόπο (όπως, για παράδειγμα, μέσω εικονοδιάσκεψης κ.λπ.).

Εκτός από αυτά, τα θύματα τρίτων χωρών έχουν το δικαίωμα, αφότου τελειώσει η προστασία τους μετά την ποινική διαδικασία, να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής. Η άδεια αυτή πρέπει να ισχύει επί τουλάχιστον έξι μήνες και μπορεί να ανανεωθεί με βάση τις ίδιες προϋποθέσεις που είχαν από την πρώτη αίτησή τους. Η άδεια διαμονής μπορεί να αφαιρεθεί εάν το θύμα ανανεώσει την επαφή του με το άτομο ή τα άτομα που ευθύνονταν για την εμπορία ανθρώπων την οποία είχε υποστεί. Εάν όμως, δεν επιτραπεί σε θύμα που είναι υπήκοος τρίτης χώρας να παραμείνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υποχρεωθεί να επιστρέψει στη χώρα προέλευσής του, του χορηγείται κανονικά προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης από εφτά έως τριάντα ημέρες. Το ανήλικο θύμα που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, και δεν συνοδεύεται από γονέα ή κηδεμόνα, μπορεί να επαναπατριστεί εάν έχει ληφθεί υπόψη το ύψιστο συμφέρον του ανήλικου και το κράτος μέλος βεβαιωθεί ότι ο ανήλικος θα επιστραφεί στην οικογένεια, σε διορισμένο κηδεμόνα ή σε επαρκείς εγκαταστάσεις υποδοχής.

Καταληκτικά, θα λέγαμε ότι η εμπορία ανθρώπων είναι η σύγχρονη δουλεία και αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρόκειται για σοβαρό

έγκλημα που επηρεάζει γυναίκες, άνδρες, κορίτσια και αγόρια όλων των εθνικοτήτων, προκαλώντας βαριές βλάβες στα θύματά της που διαρκούν για ολόκληρη τη ζωή τους. Για την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και για να βοηθήσουν στο μέτρο του δυνατού, η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει ότι έχουν ορισμένα δικαιώματα-στη νομική προστασία, την ιατρική βοήθεια, την προσωρινή διανομή και άλλα. Για να γίνουν γνωστά και να εφαρμοστούν αποτελεσματικά τα εν λόγω δικαιώματα στην πράξη, τα θύματα και όσοι εργάζονται στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων χρειάζονται σαφείς και προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο αυτών το δικαιωμάτων.

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το trafficking είναι η διακίνηση ατόμων από χώρα σε χώρα κυρίως γυναικών και παιδιών παρά την θέληση αυτών των ατόμων υπό βίαιες συνθήκες με σκοπό την σωματεμπορία. Το 1904 πρωτοεμφανίζεται το θέμα της σωματεμπορίας το αποκαλούμενο trafficking. Το 1910 προβλέπεται η τιμωρία των δραστών από 13 κράτη για της λευκές γυναίκες μόνο. Το 1921 προβλέπεται η τιμωρία των δραστών για όλες τις γυναίκες.

Το trafficking είναι η σύγχρονη πιο κερδοφόρα δουλειά που υπάρχει. Πανω απο 2,5 εκατομμυρια είναι τα θυματα μεχρι σημερα. Σε καποια κρατη το trafficking δεν θεωρειται καν εγκλημα. Το θυμα της σωματοεμποριας δεσμεύεται με τον ιδιοκτητη του μεχρι να ξεπληρωθει το χρεος του ιδιοκτητη και πουλιεται σε καποιον αλλον.

Το trafficking μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με την συμμετοχή όλων μας μαζί. Στην Ελλάδα η σωματεμπορία αντιμετωπίζεται σε δυο επίπεδα αυτό της προληψης και της καταστολης του εγκληματος και αυτο της αρωγης και της προστασιας στα θυματα.Η σωματεμπορία σημερα είναι η συγχρονη δουλεία η οποια είναι παραβιαση των ανθρωπινων δικαιωματος.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγή: <http://psychografimata.com/3165/human-trafficking/>

Πηγή: <http://www.logiosermis.net/2013/10/trafficking-video.html#ixzz2rKtGHnER>